

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการสังเคราะห์งานวิจัย เรื่อง ลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของผู้ใหญ่ การสังเคราะห์เชิงปริมาณด้วยวิธีการวิเคราะห์แบบอภิमान (meta analysis) และการวิเคราะห์เชิงคุณภาพจากเนื้อหา (content analysis) การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในบทนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ ข้อมูลพื้นฐานของงานวิจัย เนื้อหาสาระของงานวิจัย การสังเคราะห์วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลของงานวิจัย และผลการสังเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับผลการวิจัย

ตอนที่ 2 เป็นการสังเคราะห์เชิงเนื้อหา ตามวัตถุประสงค์การทำวิจัยคือ ศึกษาลักษณะทั่วไปของตัวแปร การศึกษาความสัมพันธ์ของตัวแปร และเพื่อทดลองเปรียบเทียบตัวแปร ผลการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของงานวิจัย

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละ ข้อมูลพื้นฐานของงานวิจัย

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
1. ประเภทงานวิจัย		
ปริญญาโทระดับบัณฑิตศึกษา	22	100.00
2. สถาบันที่ผลิต		
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	7	31.82
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	6	27.27
มหาวิทยาลัยศิลปากร	3	13.64
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร	4	18.18
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (นิด้า)	1	4.55
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	1	4.55
3. ปีที่พิมพ์เผยแพร่		
ปี พ.ศ. 2532	1	4.55
ปี พ.ศ. 2533	0	0.00
ปี พ.ศ. 2534	1	4.55
ปี พ.ศ. 2535	0	0.00
ปี พ.ศ. 2536	1	4.55
ปี พ.ศ. 2537	1	4.55
ปี พ.ศ. 2538	1	4.55
ปี พ.ศ. 2539	2	9.09
ปี พ.ศ. 2540	3	13.64
ปี พ.ศ. 2541	2	9.09
ปี พ.ศ. 2542	3	13.64
ปี พ.ศ. 2543	3	13.64
ปี พ.ศ. 2544	3	13.64
ปี พ.ศ. 2545	1	4.55
4. วัตถุประสงค์		
เพื่อทดลองเปรียบเทียบตัวแปร	4	18.18
เพื่อศึกษาลักษณะทั่วไปของตัวแปร	11	50.00
เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร	7	31.82

จากตารางที่ 1 แสดงรายละเอียดของผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของงานวิจัย ดังนี้ ประเภทงานวิจัย พบว่า ทั้งหมดเป็นงานวิจัยประเภทปริญญาโทระดับบัณฑิตศึกษา จำนวน 22 เล่ม

สถาบันที่ผลิตงานวิจัยงานวิจัยเกี่ยวกับลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของผู้ใหญ่มากที่สุด คือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ร้อยละ 31.82 รองลงมา คือ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ร้อยละ 27.27 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร ร้อยละ 18.18 มหาวิทยาลัยศิลปากร ร้อยละ 13.64 และสถาบันที่ผลิตงานวิจัยน้อยที่สุด 2 แห่ง คือ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม และสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (นิด้า) มีเพียง ร้อยละ 4.55

ปีที่พิมพ์เผยแพร่งานวิจัย ปีที่ผลิตงานวิจัยมากที่สุด คือ พ.ศ. 2540, พ.ศ. 2542, พ.ศ. 2543 และ พ.ศ. 2544 คิดเป็นร้อยละ 13.64 รองลงมา คือ ปี พ.ศ. 2539 และ พ.ศ. 2541 ร้อยละ 9.09 ส่วนปีที่มีการผลิตงานร้อยละ 4.55 เท่าๆกัน คือ พ.ศ. 2532, พ.ศ. 2534, พ.ศ. 2536, พ.ศ. 2537, พ.ศ. 2538 และ พ.ศ. 2545 และ ไม่มีการผลิตเลย ในปี พ.ศ. 2533 และ พ.ศ. 2535

วัตถุประสงค์การทำวิจัย ส่วนใหญ่เพื่อศึกษาลักษณะทั่วไปของตัวแปร ร้อยละ 50.00 รองลงมา คือ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของตัวแปร ร้อยละ 31.82 และเพื่อทดลองเปรียบเทียบตัวแปรน้อยที่สุด คือ ร้อยละ 18.18

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับเนื้อหาสาระของงานวิจัย

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละ เกี่ยวกับเนื้อหาสาระของงานวิจัย

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
1. ลักษณะของงานวิจัย		
การวิจัยเชิงสำรวจ	11	50.00
การวิจัยเชิงสหสัมพันธ์	7	31.82
การวิจัยเชิงทดลอง / กึ่งทดลอง	4	18.18
2. ประชากร		
นักศึกษาผู้ใหญ่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	3	13.64
นักศึกษาผู้ใหญ่ระดับ ปวช., ปวส.	3	13.64
นักศึกษา/นิสิต ระดับปริญญาตรี	8	36.36
นักศึกษา/นิสิต ระดับบัณฑิตศึกษา	2	9.09
ข้าราชการ / ลูกจ้างหน่วยงานของรัฐฯ	6	27.27

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
3. การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง		
การสุ่มแบบง่าย	5	22.73
การสุ่มแบ่งชั้น	4	18.18
การสุ่มแบ่งกลุ่ม	1	4.55
การสุ่มหลายชั้น	4	18.18
สุ่มอย่างเป็นระบบ	4	18.18
ใช้แบบเจาะจง	4	18.18
4. ตัวแปรตาม		
ลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง 8 องค์ประกอบ ของ กลูกลิเอลมิโน	22	100.00
5. การตั้งสมมติฐานของงานวิจัย		
การตั้งสมมติฐานแบบมีทิศทาง	6	27.27
การตั้งสมมติฐานแบบไม่มีทิศทาง	11	50.00
ไม่มีการตั้งสมมติฐาน	5	22.73
6. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย		
แบบสอบถาม	18	81.82
มาตรวัดทัศนคติ	0	0.00
อื่นๆ	4	18.18
7. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ		
ความเที่ยงตรง	8	20.00
ความเชื่อมั่น	21	52.50
ค่าอำนาจจำแนก	7	17.50
ความยากง่าย	4	10.00
8. จำนวนเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัย		
จำนวน 1 ชุด	18	78.26
จำนวน 2 ชุด	5	21.74

จากตารางที่ 2 รายละเอียดของผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับเนื้อหาสาระของงานวิจัย ดังนี้ ผลการวิจัยวิเคราะห์ด้านลักษณะของงานวิจัย ส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยเชิงสำรวจ ถึงร้อยละ 50.00 รองลงมาเป็นงานวิจัยเชิงสหสัมพันธ์ ร้อยละ 31.82 และเป็นงานวิจัยเชิงทดลองน้อย ที่สุด มีเพียงร้อยละ 18.18

การวิเคราะห์ข้อมูลด้านประชากร กลุ่มประชากรที่นำมาศึกษาในงานวิจัยส่วนใหญ่เป็นกลุ่มที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี ร้อยละ 36.36 รองลงมา คือ ข้าราชการและลูกจ้างในหน่วยงานของรัฐ ร้อยละ 27.27 กลุ่มระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และกลุ่มระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ร้อยละ 13.64 เท่ากัน กลุ่มที่ใช้ศึกษาน้อยที่สุด คือ กลุ่มที่กำลังศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษามีเพียงร้อยละ 9.09

กลุ่มตัวอย่าง ใช้การสุ่มแบบง่ายมากที่สุด ร้อยละ 22.73 รองลงมาใช้การสุ่ม 4 แบบ เท่ากัน คือ การสุ่มแบบแบ่งชั้น การสุ่มแบบหลายขั้นตอน การสุ่มอย่างมีระบบ และใช้วิธีเจาะจง คิดเป็นร้อยละ 18.18 และการสุ่มตัวอย่างที่มีการใช้น้อยที่สุดคือ การใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม ร้อยละ 4.55

ตัวแปรตามที่ใช้ในงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ทั้ง 22 เล่มใช้ตัวแปรตามหลักเหมือนกันทุกเล่ม คือ ลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง 8 องค์ประกอบ ของกลุกลิเอลมีโน (Guglielmino) มีงานวิจัยบางเล่มที่มีการศึกษาความสัมพันธ์กับตัวแปรตามอื่นๆ เพิ่ม เช่น ภาวะผู้นำ, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นต้น

การตั้งสมมติฐานของงานวิจัย ส่วนใหญ่เป็นการตั้งสมมติฐานแบบไม่มีทิศทาง ร้อยละ 50.00 รองลงมา คือ การตั้งสมมติฐานแบบมีทิศทาง ร้อยละ 27.27 และ ไม่มีสมมติฐาน ร้อยละ 22.73 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ใช้แบบสอบถามเกือบทั้งหมด ร้อยละ 81.82 ไม่มีการใช้มาตรวัดทัศนคติเลย แต่มีการใช้เครื่องมืออื่นๆ ในการวิจัย เช่น แผนการสอน แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นต้น มีเพียงร้อยละ 18.18 โดยมีการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ใช้การตรวจสอบความเชื่อมั่นมากที่สุด ร้อยละ 52.50 รองลงมา คือ การตรวจสอบความเที่ยงตรง ร้อยละ 20.00 ค่าอำนาจจำแนก ร้อยละ 17.50 ตามลำดับ และใช้การตรวจสอบความยากง่ายน้อยที่สุด ร้อยละ 10.00 และเครื่องมือที่ใช้ส่วนใหญ่ใช้เพียงชุดเดียว ร้อยละ 77.27 มีงานวิจัยบางเรื่องที่ใช้เครื่องมือ 2 ชุด ร้อยละ 22.73

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถิติที่ใช้ในการวิจัย

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละ เกี่ยวกับสถิติที่ใช้ในงานวิจัย

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
1. สถิติพื้นฐาน		
ร้อยละ	18	25.35
มัธยฐาน	4	5.63
ความแปรปรวน	1	1.41
ค่าเฉลี่ย	22	30.99
ฐานนิยม	4	5.63
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	21	29.58
อื่นๆ (สหสัมพันธ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน)	1	1.41
2. สถิติอ้างอิง		
ANOVA	4	10.26
MANOVA	1	2.56
Multiple	1	2.56
T- test	19	48.72
ค่าสหสัมพันธ์	6	15.38
X ² - test	1	2.56
อื่นๆ (F-test , เปรียบเทียบพหุคูณ ฯลฯ)	7	17.95

จากตารางที่ 3 รายละเอียดของผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถิติที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้
 ในด้านการวิเคราะห์ข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาได้ การนำเสนอค่าสถิติพื้นฐาน ส่วนใหญ่นำเสนอด้วยค่าเฉลี่ย ร้อยละ 30.99 รองลงมา คือ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ร้อยละ 29.58 และค่าร้อยละคิดเป็นร้อยละ 25.35 นอกจากนี้ก็นำเสนอค่าสถิติพื้นฐานด้วย ค่ามัธยฐาน ร้อยละ 5.63 ค่าความแปรปรวน ร้อยละ 1.41 ฐานนิยม ร้อยละ 5.63 และค่าสหสัมพันธ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ร้อยละ 1.41

การนำเสนอค่าสถิติอ้างอิง ส่วนใหญ่นำเสนอด้วยค่า T- test ร้อยละ 48.72 รองลงมา คือ ค่าอื่นๆ เช่น ค่า F-test การเปรียบเทียบพหุคูณ เป็นต้น ร้อยละ 17.95 และ ค่าสหสัมพันธ์ ร้อยละ 15.38 นอกจากนี้ก็นำเสนอด้วยค่าสถิติอ้างอิงอื่นๆ คือ ค่า ANOVA ร้อยละ 10.26 และการนำเสนอด้วยค่าต่างๆ ร้อยละ 2.56 เท่ากัน คือ ค่า MANOVA ค่า Multiple และค่า X²- test

ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับผลการวิจัย

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละ เกี่ยวกับผลการงานวิจัย

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
เพศต่างกันมีลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองไม่แตกต่างกัน	8	36.36
เพศต่างกันมีลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองแตกต่างกัน	5	22.73
ไม่ศึกษา	9	40.91
2. อายุ		
อายุต่างกันมีลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองไม่แตกต่างกัน	9	40.91
อายุต่างกันมีลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองแตกต่างกัน	3	13.64
ไม่ศึกษา	10	45.45
3. อาชีพ		
อาชีพต่างกันมีลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองไม่แตกต่างกัน	3	13.64
อาชีพต่างกันมีลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองแตกต่างกัน	1	4.55
ไม่ศึกษา	18	81.82
4. ประสบการณ์ในการทำงาน		
ประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองไม่แตกต่างกัน	4	18.18
ไม่ศึกษา	18	81.82
5. ระดับการศึกษา		
ระดับการศึกษาต่างกันมีลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองไม่แตกต่างกัน	2	9.09
ระดับการศึกษาต่างกันมีลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองแตกต่างกัน	3	13.64
ไม่ศึกษา	17	77.27
6. ผลการเรียน		
ผลการเรียนต่างกันมีลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองไม่แตกต่างกัน	7	31.82
ผลการเรียนต่างกันมีลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองแตกต่างกัน	2	9.09
ไม่ศึกษา	13	59.09
7. สาขาวิชา		
สาขาวิชาต่างกันมีลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองไม่แตกต่างกัน	2	9.09
สาขาวิชาต่างกันมีลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองแตกต่างกัน	3	13.64
ไม่ศึกษา	17	77.27
8. สถานภาพ		
สถานภาพต่างกันมีลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองไม่แตกต่างกัน	2	9.09
ไม่ศึกษา	20	90.91

จากตารางที่ 4 แสดงรายละเอียดของผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับผลการงานวิจัย งานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ตัวแปรที่นำมาวิเคราะห์ ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ ประสบการณ์ในการประกอบอาชีพ ระดับการศึกษา ผลการเรียนรู้ สาขาวิชา และสถานภาพของผู้เรียน ผลการวิเคราะห์งานวิจัย ลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของผู้ใหญ่ ดังนี้

จำแนกตามเพศ พบว่า มีงานวิจัยที่กลุ่มตัวอย่างเพศชายและเพศหญิงมีลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองไม่แตกต่างกันจำนวน 8 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 36.36 งานวิจัยที่กลุ่มตัวอย่างเพศชายมีลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสูงกว่าเพศหญิง จำนวน 5 เรื่อง ร้อยละ 22.73 และไม่มีการศึกษาจำนวน 9 เรื่อง ร้อยละ 40.91

จำแนกตามอายุ พบว่า งานวิจัยที่กลุ่มตัวอย่างมีอายุต่างกันมีลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองไม่แตกต่างกันจำนวน 9 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 40.91 งานวิจัยที่กลุ่มตัวอย่างอายุต่างกันมีลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองต่างกัน โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุมากจะมีลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอายุน้อย จำนวน 3 เรื่อง ร้อยละ 13.64 และไม่มีการศึกษาจำนวน 10 เรื่อง ร้อยละ 45.45

จำแนกตามอาชีพ พบว่า งานวิจัยที่กลุ่มตัวอย่างอาชีพต่างกันมีลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองไม่แตกต่างกันจำนวน 3 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 13.64 งานวิจัยที่กลุ่มตัวอย่างอาชีพต่างกันมีลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองต่างกัน จำนวน 1 เรื่อง ร้อยละ 4.55 และไม่มีการศึกษาจำนวน 18 เรื่อง ร้อยละ 81.82

จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า งานวิจัยที่กลุ่มตัวอย่างมีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองไม่แตกต่างกันจำนวน 4 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 18.18 และไม่มีการศึกษาจำนวน 18 เรื่อง ร้อยละ 81.82

จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า งานวิจัยที่กลุ่มตัวอย่างมีระดับการศึกษาต่างกันมีลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองไม่แตกต่างกันจำนวน 2 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 9.09 งานวิจัยที่กลุ่มตัวอย่างมีระดับการศึกษาต่างกันมีลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองแตกต่างกันจำนวน 3 เรื่อง ร้อยละ 13.64 และไม่มีการศึกษาจำนวน 17 เรื่อง ร้อยละ 77.27

จำแนกตามผลการเรียน พบว่า งานวิจัยที่กลุ่มตัวอย่างมีผลการเรียนต่างกันมีลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองไม่แตกต่างกันจำนวน 7 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 31.82 งานวิจัยที่กลุ่มตัวอย่างมีผลการเรียนต่างกันมีลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองแตกต่างกันจำนวน 2 เรื่อง ร้อยละ 9.09 และไม่มีการศึกษาจำนวน 13 เรื่อง ร้อยละ 59.09

จำแนกตามสาขาวิชาที่เลือกเรียน พบว่า งานวิจัยที่กลุ่มตัวอย่างมีสาขาวิชาที่เลือกเรียนต่างกันมีลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองไม่แตกต่างกันจำนวน 2 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 9.09 งาน

วิจัยที่กลุ่มตัวอย่างมีสาขาวิชาที่เลือกเรียนต่างกันมีลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองแตกต่างกัน จำนวน 3 เรื่อง ร้อยละ 13.64 และไม่มีการศึกษาจำนวน 17 เรื่อง ร้อยละ 77.27

จำแนกตามสถานภาพพบว่า งานวิจัยที่กลุ่มตัวอย่างมีสถานภาพต่างกันมีลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองไม่แตกต่างกันจำนวน 2 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 9.09 ไม่มีการศึกษาจำนวน 20 เรื่อง ร้อยละ 90.91

ผลการวิเคราะห์ตามตัวแปรตาม 8 องค์ประกอบ ของกลูกลีเอลมิโน

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง 8 องค์ประกอบ ของกลูกลีเอลมิโน กรณีงานวิจัยเชิงสำรวจและเชิงสหสัมพันธ์

ตัวแปรตาม	ค่าสถิติที่ใช้		ความหมาย	ลำดับที่
	$\bar{X}$	SD.		
1. เปิดใจรับโอกาสที่จะเรียน	3.96	0.77	สูง	1
2. เชื่อกันว่าตนเองเป็นผู้เรียนที่ดีได้	3.67	0.77	สูง	5
3. ความคิดริเริ่มและมีอิสระในการเรียน	3.38	0.67	ปานกลาง	7
4. ความรับผิดชอบต่อการเรียนของตนเอง	3.87	0.69	สูง	2
5. ความรักที่จะเรียน	3.75	0.67	สูง	3
6. ความคิดสร้างสรรค์	3.32	0.73	ปานกลาง	8
7. มองอนาคตในแง่ดี	3.70	0.82	สูง	4
8. ทักษะที่จำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหา	3.40	0.76	ปานกลาง	6
รวม	3.66	0.61	สูง	

จากตารางที่ 5 พบว่า ลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของผู้ใหญ่ 8 องค์ประกอบ โดยรวมมีค่าเฉลี่ย 3.66 ซึ่งอยู่ในระดับสูง พิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบที่อยู่ในระดับสูงสุด คือ ด้านเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียน มีค่าเฉลี่ย 3.96 ส่วนองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงเรียงตามลำดับดังนี้ ด้านการมีความรับผิดชอบต่อการเรียนมีค่าเฉลี่ย 3.87 ด้านการมีความรักต่อการเรียนมีค่าเฉลี่ย 3.75 ด้านการมองอนาคตในแง่ดี มีค่าเฉลี่ย 3.70 และด้านการเชื่อกันว่าตนเองเป็นผู้เรียนที่ดีได้ ส่วนองค์ประกอบที่อยู่ในระดับปานกลาง มี 3 องค์ประกอบเรียงตามลำดับ คือ ด้านทักษะที่จำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหา มีค่าเฉลี่ย 3.40 ด้านความคิดริเริ่มและมีอิสระในการเรียน มีค่าเฉลี่ย 3.38 และด้านความคิดสร้างสรรค์ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 3.32 เป็นค่าเฉลี่ยที่ต่ำที่สุด

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง 8 องค์ประกอบ ของกลุ่มกิลิเอลมิโน กรณีงานวิจัยเชิงทดลอง

ตัวแปรตาม	กลุ่มทดลอง		ลำดับ ที่	ความ หมาย	กลุ่มควบคุม		ความ หมาย	ลำดับ ที่
	$\bar{X}$	SD.			$\bar{X}$	SD.		
3. เปิดใจรับโอกาสที่จะเรียน	4.24	0.46	1	สูง	4.00	0.41	สูง	1
4. เชื่อมั่นว่าตนเองเป็นผู้เรียนที่ดี	3.79	0.50	5	สูง	3.62	0.44	สูง	5
3. ความคิดริเริ่มและมีอิสระในการเรียน	3.47	0.42	8	ปานกลาง	3.32	0.37	ปานกลาง	8
4. ความรับผิดชอบต่อการเรียนของตนเอง	4.11	0.47	2	สูง	3.93	0.47	สูง	2
5. ความรักที่จะเรียน	4.02	0.53	4	สูง	3.81	0.51	สูง	4
6. ความคิดสร้างสรรค์	3.69	0.44	7	สูง	3.49	0.43	ปานกลาง	7
7. มองอนาคตในแง่ดี	4.06	0.55	3	สูง	3.87	0.53	สูง	3
8. ทักษะที่จำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหา	3.78	0.49	6	สูง	3.52	0.47	สูง	6
รวม	3.90	0.43		สูง	3.70	0.40	สูง	

จากตารางที่ 6 พบว่า ลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของผู้ใหญ่ 8 องค์ประกอบของ กลุ่มทดลอง โดยรวมมีค่าเฉลี่ย 3.90 ซึ่งอยู่ในระดับสูง พิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบที่อยู่ในระดับสูงสุด คือ ด้านเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียน มีค่าเฉลี่ย 4.24 ส่วน องค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงเรียงตามลำดับดังนี้ ด้านการมีความรับผิดชอบต่อการเรียนมีค่าเฉลี่ย 4.11 ด้านการมองอนาคตในแง่ดี มีค่าเฉลี่ย 4.06 ด้านการมีความรักต่อการเรียน มีค่าเฉลี่ย 4.02 ด้าน การเชื่อมั่นว่าตนเองเป็นผู้เรียนที่ดี มีค่าเฉลี่ย 3.79 ทักษะที่จำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหา มี ค่าเฉลี่ย 3.78 และด้านความคิดสร้างสรรค์ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 3.69 ส่วนองค์ประกอบที่อยู่ในระดับ ปานกลาง มี 1 องค์ประกอบ คือ ด้านด้านความคิดริเริ่มและมีอิสระในการเรียน มีค่าเฉลี่ย 3.47 เป็น ค่าเฉลี่ยที่มีค่าต่ำที่สุด

กลุ่มควบคุม เมื่อพิจารณาโดยรวมมีค่าเฉลี่ย 3.70 ซึ่งอยู่ในระดับสูง พิจารณาเป็นราย องค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบที่อยู่ในระดับสูงสุด คือ ด้านเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียน มีค่าเฉลี่ย 4.00 ส่วนองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงเรียงตามลำดับดังนี้ ด้านการมีความรับผิดชอบต่อการเรียนมี ค่าเฉลี่ย 3.93 ด้านการมองอนาคตในแง่ดี มีค่าเฉลี่ย 3.87 ด้านการมีความรักต่อการเรียน มีค่าเฉลี่ย 3.81 ด้านการเชื่อมั่นว่าตนเองเป็นผู้เรียนที่ดี มีค่าเฉลี่ย 3.62 และทักษะที่จำเป็นในการเรียนและ การแก้ปัญหา มีค่าเฉลี่ย 3.52 ส่วนองค์ประกอบที่อยู่ในระดับปานกลาง มี 2 องค์ประกอบ คือ ด้าน ความคิดสร้างสรรค์ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 3.49 และด้านด้านความคิดริเริ่มและมีอิสระในการเรียน มีค่าเฉลี่ย 3.32 เป็นค่าเฉลี่ยที่มีค่าต่ำที่สุด ซึ่งโดยรวมและรายด้านตรงกันกับกลุ่มทดลองเกือบทุกด้าน ยกเว้น

ด้านความคิดสร้างสรรค์ของกลุ่มควบคุมอยู่ในระดับปานกลาง แต่ค่าเฉลี่ยของกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มควบคุมในทุกด้าน

ตารางที่ 7 ค่าขนาดอิทธิพล ของลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง 8 องค์ประกอบ ของ กลูกกลีเอตมิโน กรณีงานวิจัยเชิงทดลอง

ตัวแปรตาม	กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม		D
	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.	
1. เปิดใจรับโอกาสที่จะเรียน	4.24	0.46	4.00	0.41	0.59
2. เชื่อมั่นว่าตนเองเป็นผู้เรียนที่ดีได้	3.79	0.50	3.62	0.44	0.40
3. ความคิดริเริ่มและมีอิสระในการเรียน	3.47	0.42	3.32	0.37	0.42
4. ความรับผิดชอบต่อการเรียนของตนเอง	4.11	0.47	3.93	0.47	0.37
5. ความรักที่จะเรียน	4.02	0.53	3.81	0.51	0.41
6. ความคิดสร้างสรรค์	3.69	0.44	3.49	0.43	0.45
7. มองอนาคตในแง่ดี	4.06	0.55	3.87	0.53	0.36
8. ทักษะที่จำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหา	3.78	0.49	3.52	0.47	0.57
รวม	3.90	0.43	3.70	0.40	0.50

จากตารางที่ 7 แสดงค่าขนาดอิทธิพล กรณีงานวิจัยเชิงทดลอง พบว่า ลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวม มีค่าขนาดอิทธิพล .50 ถือว่าความแตกต่างโดยรวม ระหว่างค่าเฉลี่ย 2 ค่านั้นมีความสำคัญ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า องค์ประกอบด้านเปิดรับโอกาสที่จะเรียน มีค่าขนาดอิทธิพล .59 และด้านทักษะที่จำเป็นในการเรียนและแก้ปัญหา มีค่าขนาดอิทธิพล 0.57 ทั้ง 2 ด้านนี้ถือว่าความแตกต่างมีความสำคัญ ส่วนองค์ประกอบด้านอื่นๆ พบว่า ด้านความคิดสร้างสรรค์ มีค่าขนาดอิทธิพล 0.45 ด้านความคิดริเริ่มและมีอิสระในการเรียน มีค่าขนาดอิทธิพล 0.42 ด้านเชื่อมั่นว่าตนเองเป็น ผู้เรียนที่ดีได้ มีค่าขนาดอิทธิพล 0.40 ด้านความรักที่จะเรียน มีค่าขนาดอิทธิพล 0.41 ด้านความรับผิดชอบต่อตนเอง มีค่าขนาดอิทธิพล 0.37 ซึ่งทั้ง 5 ด้านนี้ ถือว่าความแตกต่างรายด้านระหว่างค่าเฉลี่ย 2 ค่านั้น ไม่มีความสำคัญ

ตอนที่ 2 การสังเคราะห์เชิงเนื้อหา

การสังเคราะห์เชิงเนื้อหาตามวัตถุประสงค์การทำวิจัย คือ (1) การศึกษาลักษณะทั่วไปของตัวแปร (2) การศึกษาความสัมพันธ์ของตัวแปร และ (3) เพื่อทดลองเปรียบเทียบตัวแปร ผลการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ดังนี้

1. การศึกษาลักษณะทั่วไปของตัวแปร อภิปรายตามตัวแปรที่นำมาวิเคราะห์ ดังนี้

จำแนกตามเพศ พบว่า เพศชายมีลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสูงกว่าเพศหญิง จากงานวิจัยจำนวน 5 ไม่พบงานวิจัยที่เพศหญิงมีลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสูงกว่าเพศชาย

เรื่องจำแนกตามอายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างอายุต่างกันมีลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองต่างกัน โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุน้อยจะมีลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอายุน้อย จำนวน 3 เรื่อง ไม่พบงานวิจัยที่กลุ่มตัวอย่างอายุน้อยมีลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอายุสูงกว่า

จำแนกตามอาชีพ พบว่า งานวิจัยที่กลุ่มตัวอย่างอาชีพต่างกันมีลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองต่างกัน โดยผู้เรียนที่มีงานประจำมีลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสูงกว่าผู้เรียนที่ยังไม่มีงานทำ จำนวน 1 เรื่อง

จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ไม่มีงานวิจัยที่พบความแตกต่างกัน

จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า งานวิจัยที่กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองแตกต่างกัน คือ กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาสูง มีลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสูงกว่า กลุ่มที่มีการศึกษาค่ำกว่า จำนวน 3 เรื่อง และกลุ่มที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี แต่มีลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสูงกว่า กลุ่มที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป จำนวน 1 เรื่อง

จำแนกตามผลการเรียน พบว่า งานวิจัยที่กลุ่มตัวอย่างมีผลการเรียนต่างกันมีลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองแตกต่างกัน โดยกลุ่มที่มีผลการเรียนดีกว่า ก็จะมีลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสูงกว่าด้วย จำนวน 2 เรื่อง

จำแนกตามสาขาวิชาที่เลือกเรียน พบว่า งานวิจัยที่กลุ่มตัวอย่างมีสาขาวิชาที่เลือกเรียนต่างกันมีลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองแตกต่างกันจำนวน 3 เรื่อง ได้แก่ งานวิจัยเรื่องลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่า สาขานิติศาสตร์ มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่า สาขาบริหารธุรกิจ พิจารณารายด้านพบว่า สาขานิติศาสตร์ด้านการมีความรับผิดชอบต่อการเรียนมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าสาขาบริหารธุรกิจ และด้านการมองอนาคตในแง่ดี มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าสาขารัฐศาสตร์ งานวิจัยเรื่องลักษณะการเรียนรู้โดยการนำตนเองของนิสิตระดับบัณฑิต

ศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พบว่า นิติระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต มีลักษณะการเรียนรู้โดยการนำตนเองสูงกว่านิติระดับบัณฑิต หลักสูตรศิลปศาสตร มหาบัณฑิต งานวิจัยเรื่องการศึกษาลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของผู้เรียนนอกระบบ โรงเรียนประเภท อาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน พบว่า ภาพรวมแตกต่างกัน โดยในกลุ่ม ผู้เรียนวิชาชีพอื่น เช่น วิชาวิเคราะห์อัญมณี รักษาความปลอดภัย เป็นต้น มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่า ผู้เรียนสาขาศิลปศาสตร์

จำแนกตามสถานภาพ มีการวิจัยจำนวน 2 เรื่อง แต่ไม่มีงานวิจัยที่พบความแตกต่างกัน

2. งานวิจัยกรณีเชิงสหสัมพันธ์ มีการศึกษาความสัมพันธ์ลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองกับตัวแปรอื่นๆ ต่างกัน สามารถอภิปรายผลตามความสัมพันธ์ของตัวแปรได้ 3 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 การศึกษาความสัมพันธ์ลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองกับการเห็นคุณค่าในตนเอง จำนวน 2 เล่ม คือ (1) งานวิจัยความพร้อมในการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเอง การเห็นคุณค่าในตนเอง และความสามารถในการปฏิบัติงานของหัวหน้าศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน อำเภอ ผลการวิจัยพบว่า มีความสัมพันธ์กันปานกลางทางบวก อย่างมีนัยสำคัญที่ .001 ซึ่งผลการศึกษตรงกับ (2) งานวิจัยเรื่องระดับความพร้อมในการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเองของครูอาสาสมัคร การศึกษานอกโรงเรียน ในเขตการศึกษา 11 โดยเมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ครูอาสาสมัครฯ ที่มีการศึกษาระดับอนุปริญญา มีระดับความพร้อมในการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเองสัมพันธ์กับระดับความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองสูงกว่ากลุ่มที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ซึ่งมีระดับความพร้อมในการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเองและมีความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองอยู่ในระดับต่ำ

กลุ่มที่ 2 การศึกษาปัจจัยต่างๆ ที่มีความสัมพันธ์ต่อคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง คือ (1) งานวิจัยเรื่องลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาทางไกล ในจังหวัด นครปฐม พบว่าไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 เนื่องมาจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาทางไกลเหล่านี้เป็นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ 2 ภาคเรียน ซึ่งอาจไม่ใช่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่แท้จริง เนื่องจากนักศึกษบางคนได้เทียบโอนวิชาสามัญและวิชาอาชีพ ตามเกณฑ์ที่กรมการศึกษานอกโรงเรียนกำหนด และอีกประการหนึ่งอาจเนื่องมาจากกลุ่มนักศึกษาส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนไปทางระดับกลาง และต่ำ มากกว่าระดับสูง จึงไม่อาจอธิบายความสัมพันธ์ทางสถิติได้ (2) งานวิจัยเรื่องปัจจัยที่สัมพันธ์กับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในกรุงเทพมหานคร ศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า เพศ อายุ และคะแนนเฉลี่ยผลการเรียนในปีที่ผ่านมาไม่มีความสัมพันธ์กับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง เนื่องจากผู้ใหญ่มิ่วลภาวะ

สามารถรับผิดชอบ และควบคุมการกระทำของตนเองได้ ส่วนใหญ่มุ่งงานทำ ทำให้เวลาในการศึกษาน้อย แต่เหตุผลที่เข้ามาศึกษามีความสัมพันธ์กับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง เนื่องจากผู้เรียนที่กลับมาเรียนใหม่อีกครั้งนั้นจะมีผลถึงความตั้งใจเรียน เป็นผลจากแรงจูงใจภายในที่เป็นปัจจัยที่ผลักดันให้สามารถดำรงรักษาความพยายามเรียนรู้ต่อเนื่องไปสู่ความสำเร็จได้ เมื่อศึกษาถึงปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอนเพื่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง 5 ประการ ได้แก่ การวิเคราะห์ความต้องการ การกำหนดจุดมุ่งหมาย การวางแผนการเรียน การแสวงหาแหล่งวิทยาการ และการประเมินผล ผลการวิเคราะห์พบว่า มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน อย่างมีนัยสำคัญระดับ .01 เนื่องจากปัจจัยเหล่านี้ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้ พัฒนาทักษะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

(3) งานวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนิสิตคณะสัตวแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า ปัจจัยด้านส่วนบุคคล เพศ และชั้นปีที่ศึกษา ไม่มีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง เพราะต่างก็มุ่งหวังที่จะประสบความสำเร็จในการศึกษาเหมือนกัน ด้านชั้นปีที่ศึกษาด้วยช่วงอายุไม่แตกต่างกันมากนัก ความคิดหรือการตัดสินใจในเรื่องต่างๆจึงใกล้เคียงกัน ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การรับรู้ประสิทธิภาพแห่งตน และทัศนคติต่อวิชาชีพ มีความสัมพันธ์ทางบวก มีนัยสำคัญที่ระดับ .01 เป็นเพราะผู้ที่เข้ามาเรียนในคณะนี้จะต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถทางการเรียนในระดับสูง เพราะเกณฑ์การสอบเข้าสูงมาก ส่วนการรับรู้ประสิทธิภาพแห่งตนมีความสัมพันธ์ทางบวก เนื่องจากการเป็นสัตวแพทย์จะต้องมีความรับผิดชอบสูงและรู้ถึงความสามารถของตนเองว่าอยู่ในระดับใด และยังมีมุ่งหวังที่จะศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ในขณะที่ปัจจัยครอบครัวไม่มีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ยกเว้นวิธีการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย พบว่ามีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 อาจเพราะวิธีการอบรมเลี้ยงดูที่ได้รับความรัก ความอบอุ่น ความยุติธรรม และการตัดสินใจใดๆ ในครอบครัวเกิดจากการตกลงเห็นชอบจากสมาชิกทุกคน มีโอกาสได้ใช้ความสามารถอย่างเต็มที่ มีโอกาสคิดริเริ่มและตัดสินใจ ส่วนปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัย ไม่มีความสัมพันธ์กัน เป็นเพราะส่วนใหญ่มีการรับรู้ถึงความต้องการในการเรียนรู้ของตนเอง เมื่อได้รับความช่วยเหลือหรือคำแนะนำจากอาจารย์ ก็สามารถค้นคว้าหาความรู้ได้ด้วยตนเอง ในขณะที่พฤติกรรมการสอนของอาจารย์และความสัมพันธ์กับเพื่อน มีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ในการจัดการเรียนการสอนทางด้านใดก็ตาม บทบาทของอาจารย์มีส่วนสำคัญอย่างมากในการช่วยสนับสนุนให้นิสิตมีความสามารถในการคิด ช่วยกระตุ้นให้เกิดความอยากรู้อยากเรียน การศึกษาในหลักสูตรนี้ใช้เวลา 6 ปี นิสิตจึงใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่ร่วมกับเพื่อน มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนในการร่วมกันเรียนรู้ แลกเปลี่ยนความรู้ความคิดเห็นและประสบการณ์ซึ่งกันและกันและกันอยู่เสมอ (4) งานวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล และสภาพแวดล้อมในการทำงาน กับความพร้อมในการ

เรียนรู้ด้วยตนเองของพยาบาลประจำการของรัฐ กรุงเทพมหานคร พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวก ด้านระดับการศึกษา พบว่า ผู้ที่มีการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี มีระดับความพร้อมในการเรียนรู้ ด้วยการนำตนเองสูงกว่า ผู้มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า เนื่องจากการศึกษาเป็น กระบวนการสอนให้คนรู้จักคิดวิเคราะห์ และแสวงหาความรู้ใหม่ๆ เสมอ ผู้ที่มีการศึกษาสูงย่อมรับ การถ่ายทอดได้มากกว่า ส่วนปัจจัยด้านอายุ ประสบการณ์ สถานภาพสมรส ไม่มีความสัมพันธ์กับ ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมในการทำงานกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกระดับปานกลาง เนื่อง จากการเรียนรู้ที่เกิดขึ้น ผู้เรียนจะมีปฏิสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมและสอดคล้องในการทำงาน ตัว พยากรณ์ที่สามารถอธิบายความแปรปรวน ผลการวิจัย พบว่า ตัวพยากรณ์ที่สามารถเข้าสมการมี 5 ตัว คือ สภาพแวดล้อมทางจิตใจด้านความต้องการพัฒนาตนเอง ด้านความมีอิสระในการทำงาน สภาพแวดล้อมทางสังคมด้านการสนับสนุนด้านสัมพันธภาพและระดับการศึกษาที่พยากรณ์ความ พร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 แต่นอกเหนือจากตัวแปรทั้ง 5 ตัวนี้แล้ว จะมีตัวแปรอื่นร่วมกันทำนายความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองได้อีก

กลุ่มที่ 3 ศึกษาความสัมพันธ์ของวิธีการกับลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง งานวิจัย เรื่อง วิธีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิจัยเรียนทางไกลในจังหวัดนนทบุรี พบว่า มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับน้อย กับทุกวิธีการเรียนรู้ เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างวิธีเรียนรู้แต่ละวิธีของนักศึกษา จำแนกตามเพศ อายุ การประกอบอาชีพ พบว่า นักศึกษาแต่ละกลุ่มมีวิธีการเรียนรู้ในแต่ละวิธีไม่แตกต่างกัน เนื่องมา จากกลุ่มตัวอย่างในการศึกษารุ่นนี้ มีลักษณะคล้ายคลึงกันในหลายปัจจัย รูปแบบวิธีการเรียนรู้ของผู้เรียน เป็นบุคลิกที่ติดตัวผู้เรียนและไม่แปรเปลี่ยน แม้จะอยู่ในช่วงวัยที่แตกต่างกัน แต่พบว่า นักศึกษามีวิธีการเรียนรู้ด้วยการฟัง การสอบถาม และการลงมือปฏิบัติแตกต่างกัน เมื่อจำแนกตาม ลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง พบว่า นักศึกษาที่มีลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสูง มีวิธีการเรียนรู้ด้วยการอ่าน การฟัง การสอบถาม การดูและสังเกต และการลงมือปฏิบัติ มากกว่า นักศึกษาที่มีลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองปานกลาง

3. งานวิจัยกรณีเชิงทดลอง จำนวน 4 เล่ม มีการศึกษาทดลองเพื่อเปรียบเทียบลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ด้วยการใช้รูปแบบการสอนที่แตกต่างกัน ทั้ง 4 เล่ม แบ่งเป็นกลุ่มควบคุม และกลุ่มทดลอง ได้แก่

งานวิจัยเรื่อง ผลการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาล พบว่า ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาพยาบาลกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญที่ $p < .05$ หลังการสอน

โดยใช้สถานการณ์จำลอง จากองค์ประกอบสำคัญ 3 ประการ คือ สิ่งเร้า หรือสถานการณ์ที่เป็นสิ่งเร้าต่อผู้เรียน และการตอบสนองโดยมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างเหมาะสม สิ่งเร้าในที่นี้ คือ การจัดให้แสดงบทบาทตามเนื้อหา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ $p < .05$ มีปัจจัยที่สนับสนุนที่ทำให้ผลการวิจัยไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน คือ การสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง ในขั้นดำเนินการมีการแสดงบทบาทตามสถานการณ์จำลองในแต่ละครั้งต้องใช้เวลา และบางครั้งบทบาทการแสดงในสถานการณ์จำลองอาจนำเสนอเนื้อหาวิชาได้ไม่ครอบคลุม ซึ่งการสอนแบบนี้เป็นวิธีการเรียนที่ค่อนข้างใหม่และยังไม่คุ้นเคยกับผู้เรียน

งานวิจัยเรื่องผลการสอนในคลินิกโดยใช้แฟ้มสะสมงานต่อความสามารถในการคิดวิจารณ์ญาณและความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาพยาบาล พบว่า กลุ่มที่ได้รับการสอนตามปกติ ระหว่างก่อนและหลังการสอน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน เนื่องจากรูปแบบการสอนในคลินิกตามปกติจะเน้นการฝึกการใช้กระบวนการพยาบาลเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติการพยาบาล อีกทั้งผู้เรียนยังไม่คุ้นเคยกับการเรียนการสอนที่ต้องวางแผนการเรียนรู้ด้วยตนเอง ทำให้นักศึกษาปรึกษาหรืออาจเขียนตามเพื่อนในกลุ่ม จึงทำให้ค่าคิดวิจารณ์ญาณของทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกัน และการจัดการสอนในคลินิกโดยใช้แฟ้มสะสมงาน เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ค้นหาแนวทางการแก้ปัญหาในทุกขั้นตอนของการพัฒนาแฟ้มสะสมงาน แต่ในการพัฒนาดังกล่าว นักศึกษาอาจไม่ได้ฝึกการคิด ทำให้เกิดความไม่สมบูรณ์แบบ จึงทำให้ค่าเฉลี่ยของความสามารถในการคิดวิจารณ์ญาณของกลุ่มที่ได้รับการสอนในคลินิกโดยใช้แฟ้มสะสมงาน เมื่อเปรียบเทียบระหว่างก่อนและหลังการสอน ไม่แตกต่างกัน ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองในกลุ่มที่ได้รับการสอนในคลินิกโดยใช้แฟ้มสะสมงาน เปรียบเทียบระหว่างหลังการสอนและก่อนการสอน พบว่า แตกต่างกัน โดยหลังการสอนมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการสอน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาพยาบาล เปรียบเทียบระหว่าง กลุ่มที่ได้รับการสอนในคลินิกโดยใช้แฟ้มสะสมงานและกลุ่มที่ได้รับการสอนตามปกติแตกต่างกัน โดยกลุ่มที่ได้รับการสอนโดยใช้แฟ้มสะสมงานมีค่าเฉลี่ยความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองสูงกว่าการสอนตามปกติ เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่าการสอนในคลินิกโดยใช้แฟ้มสะสมงานสามารถพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองได้ดีกว่าการสอนปกติ กระบวนการในการจัดทำแฟ้มสะสมงาน ทำให้นักศึกษาได้เข้าใจตนเองในด้านการพัฒนาตนเอง พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ มีวินัย และพัฒนาทักษะในการเรียนและการ แก้ปัญหา และดำเนินการเรียนรู้ตามศักยภาพของตน

งานวิจัยเรื่อง ผลการใช้สัญญาการเรียนรู้ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาพยาบาล พบว่า นักศึกษาพยาบาลกลุ่มที่เรียนโดยวิธีสอนปกติ มี

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคะแนนความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองสูงกว่านักศึกษาที่ใช้สัญญาณการเรียน ผลการวิจัยไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน มีปัจจัยสนับสนุน คือ การเรียนรู้โดยใช้สัญญาณเรียนเป็นวิธีเรียนค่อนข้างใหม่ ไม่คุ้นเคย เพราะผู้เรียนคุ้นเคยวิธีเรียนแบบเดิม ผู้สอนจะมีบทบาทในการกำหนดบทเรียนและกิจกรรมการเรียนการสอนแต่ผู้เดียว ผู้เรียนมีส่วนร่วมน้อย ส่วนใหญ่มีแบบการเรียนแบบพึ่งพา ในขณะที่ตัวกันกระบวนการเรียนการสอนยังขาดการสอนให้ผู้เรียนรู้จักวิธีแสวงหาความรู้ใหม่ การสอนให้ผู้เรียนวิเคราะห์แยกแยะหาเหตุผลในเชิงองค์รวมอย่างเป็นระบบ อาจเป็นผลจากลักษณะวัฒนธรรมการเรียนรู้ในสังคมไทย ขาดการสร้างความรู้ ระยะเวลาการทดลองค่อนข้างน้อย มีข้อจำกัดในเรื่องเวลาที่ผู้วิจัยไม่สามารถควบคุมได้ เพราะเป็นช่วงเวลาที่ใกล้สอบและสิ้นสุดภาคเรียน เป็นตัวแปรแทรกซ้อนในการวิจัยครั้งนี้ และการเรียนโดยใช้สัญญาณเรียนมีผลกระทบต่อการเรียนวิชาอื่น ๆ ด้วย เพราะกระบวนการเรียนต้องมีการเตรียมการเรียนการสอนทั้งผู้เรียนและผู้สอน โอกาสสำหรับการเรียนรู้อย่างเปิดไม่มาก ที่จะเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างเต็มที่ รวมทั้งประสบการณ์ผู้สอนไม่มีความชำนาญพอ แต่พบว่ากลุ่มที่เรียนโดยใช้สัญญาณเรียนมีระดับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองโดยรวมอยู่ในระดับสูง โดยเฉพาะด้านมโนคติของตนเองในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ และด้านการเรียนแบบริเริ่มและอิสระอยู่ในระดับที่สูงขึ้น มีค่าเฉลี่ยโดยรวมสูงกว่าก่อนการสอน

งานวิจัยเชิงทดลอง เรื่องสุดท้าย คือ งานวิจัยเรื่องผลการจัดการสอนบนเว็บเรื่องการนำทฤษฎีการพยาบาลมาใช้ในการดูแลสุขภาพของบุคคล ต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาล พบว่า หลังการทดลองคะแนนเฉลี่ยความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษากลุ่มทดลองโดยรวมสูงกว่า ก่อนการทดลอง เนื่องจากการจัดการสอนบนเว็บมีลักษณะพิเศษที่สามารถตอบสนองการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองได้ การเรียนบนเว็บเป็นระบบเปิด นักศึกษามีอิสระในการเรียนรู้ สามารถเลือกเรียนได้ในสภาพแวดล้อมที่ตนพึงพอใจ และการจัดการสอนบนเว็บเป็นระบบการเรียนรู้แบบโต้ตอบและสามารถได้รับข้อมูลมูลย้อนกลับหลายทาง มีการใช้สื่อประสมที่หลากหลาย ส่งเสริมการใช้ทักษะความสามารถในการค้นคว้าด้วยตนเองเพิ่มทักษะในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ ต้องรับผิดชอบการเรียนรู้ของตนในทุกๆ ด้าน กลุ่มทดลองมีผลต่างของค่าเฉลี่ย ด้านการเรียนแบบริเริ่มและอิสระ ด้านความคิด สร้างสรรค์ ด้านการมองอนาคตในแง่ดี และด้านความสามารถในการใช้ทักษะการศึกษาและทักษะการแก้ปัญหาสูงกว่ากลุ่มควบคุม ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการทดลอง พบว่า หลังการทดลองคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพยาบาลกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีอยู่ด้วยกัน 2 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านตัวผู้เรียน เช่น ความสามารถ ความพร้อมในการเรียนรู้

ภูมิหลังที่แตกต่างกันในแต่ละบุคคล และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับการเรียน ได้แก่ ลักษณะและบรรยากาศของสถานที่เรียน รวมทั้งหลักสูตรและวิธีการสอน ดังนั้นการจัดการสอนบนเว็บสามารถส่งเสริมให้เกิดความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสูง ทำให้สามารถเรียนรู้ได้ดี และมีประสิทธิภาพมากกว่ารูปแบบการจัดการสอนแบบปกติ ส่งผลถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงกว่าในที่สุด

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University